

Benedykt XVI,
*Mystagogia Benedicti. Wprowadzenie w tajemnice roku
liturgicznego – Wielki Tydzień,*
red. A. Demitrów,
Fundacja Ordo et Pax Biskupów 2019,
ISBN: 978-83-950641-2-8, ss. 276.

Kolejny tom dzieła fundacji benedyktynów z Biskupowa, tym razem poświęcony papieskiej introdukcji do roku liturgicznego Kościoła, otwiera tekst Szymona Hiżyckiego OSB pt. *W duchu monastycznej lectio*. Opat tyniecki zaprasza czytelników na krążganek klasztoru, gdzie od wieków gromadzili się mnisi, aby „w mniejszych bądź większych grupach wysłuchiwać lektury (i czasem komentarza) do fragmentów Pisma Świętego bądź któregoś z dzieł Ojców Kościoła”. Taki obyczaj „zbiorowego” *lectio divina* praktykowany jest w konwentach benedyktyńskich od czasów ich powstania. Św. Benedykt z Nursji, ojciec monastycyzmu zachodniego, uczynił z „czytania Bożego” najważniejszą praktykę życia mnichów – obok modlitwy i pracy. Od tego czasu *lectio divina* stała się praktyką cechującą życie wspólnot benedyktyńskich i wycisnęła swe piętno na duchowości średniowiecza. W *Regule* św. Benedykt zaleca głęboką cześć przy czytaniu Ewangelii, wtedy „wszyscy [mnisi] stoją pełni czci i bojaźni i słuchają słów Bożych, dobrej nowiny naszego Pana i Zbawiciela” (nr 11). W sumie w całej *Regule* są rozsiane liczne myśli, które ukazują słowo Boże jako pokarm duchowy. W ten sposób lektura duchowa stała się charakterystyczną cechą duchowości monastycznej. Św. Benedykt wielokrotnie podkreślał wartość lektury duchowej nie tylko w formacji zakonnej, lecz w ogóle w formacji chrześcijańskiej, nazywając słowa Pisma Świętego „najpewniejszym prawidłem życia ludzkiego” (nr 73). Biblię powinno się czytać gościom przybyłym do klasztoru (nr 53), gdyż uważana jest jako środek leczniczy w procesie poprawy grzesznego życia (por. nr 28).

Nie dziwi zatem inicjatywa benedyktyńskiej fundacji *Ordo et Pax* oraz przekonanie opata tynieckiego, że „zebrane w tym tomie homilie, katechezy i rozważania (...) wpisują się w tę monastyczną tradycję”. O. Hiżycki przekonuje wręcz, że lektura niniejszego wprowadzenia w teksty Wielkiego Tygodnia przypomina zebranie się wspólnoty współczesnych uczniów wokół Mistrza (Benedykta XVI). Wspólna lektura świętych tekstów, przekazująca tajemnicę wiary, oraz potężny głos papieża, dokonującego aktualnego komentarza – to właśnie żywa *lectio divina*.

Drugi tom mistagogicznej serii papieskich tekstów zbiera rozważania Benedykta XVI nad tajemnicą paschalną od Niedzieli Palmowej aż do Wielkiej Soboty. Pierwsza część to zbiór homilii z Niedzieli Palmowej (rok A–C) oraz trzy rozważania przed modlitwą *Anioł Pański* (2010–2012). Druga część prezentuje homilie Wielkiego Poniedziałku (2007 i 2010). Trzecia część to zbiór katechez podczas audiencji generalnych z Wielkiej Środy (2006–2012). Część czwartą otwiera Triduum Paschalne, stąd prezentuje homilie papieskie Wielkiego Czwartku (2006–2012). Kolejna część zbiera w jedną całość homilie Benedykta XVI z wielkoczwartkowych Mszy Wieczerzy Pańskiej (2006–2012). Wielki Piątek jest czasem medytacji nad tajemnicą Krzyża, stąd szósta część proponuje historyczne rozważanie Drogi Krzyżowej kard. Josepha Ratzingera w rzymskim Koloseum z 25 marca 2005 r., uzupełnione o zbiór papieskich rozważań na zakończenie Drogi Krzyżowej w latach 2006–2012. Tę część dopełnia jeszcze wywiad z Benedyktem XVI pt. *Moc samej miłości*, transmitowany przez pierwszy kanał telewizji RAI (Wielki Piątek, 22 kwietnia 2011 r.). Ostatnia część tomu to rozważanie Benedykta XVI nad Całunem Turyńskim pt. *Wizerunek Boga, który wyrwał nas ze śmierci*, wygłoszone w Turynie, 2 maja 2010 r.

Powszechnie znana jest wielka miłość Józefa Ratzingera – Benedykta XVI do liturgii, a zwłaszcza jej szczytu, jakim jest Triduum Paschalne. Zebranie tekstów papieskich z tego okresu to cenna pomoc dla godnego przeżycia specyficznego i niepowtarzalnego klimatu *Hebdomada Sancta* – Wielkiego Tygodnia. Trzeba wyrazić wdzięczność Redaktorowi tomu, którym udało się zebrać w jedną całość rozproszone w różnych miejscach teksty, dając tym samym czytelnikom cenne wprowadzenie w tajemnicę „przejścia ze śmierci do życia”. Każdy chrześcijanin zaproszony jest przecież do życia paschalnego opartego na świętości i czystości (por. 1 Kor 5,6-8).

Papież Benedykt XVI w medytacji nad Całunem – „ikoną [tajemnicy] Wielkiej Soboty – przekonuje, że właśnie stamtąd, z mroku śmierci Syna Bożego, wydobywa się światło nowej nadziei, światło zmartwychwstania. I wydaje mi się, że ten, kto patrzy oczyma wiary na to święte płótno, dostrzega coś z tego światła (...) nie tyle porażkę życia i miłości, ile zwycięstwo, zwycięstwo życia nad śmiercią, miłości nad nienawiścią (...) w objęciach śmierci tętni teraz życie, bo zamieszkała tam miłość” (s. 275).

Gorąco zachęcam, by przyjąć to zaproszenie Mistrza duchowego – papieża Benedykta XVI i podjąć osobistą *lectio divina* tekstów biblijnych i liturgicznych Wielkiego Tygodnia. Oby to była uczta na „godach Baranka” i duchowa lektura „księgi życia [jakby] zabitego Baranka” (Ap 13,8; por. 19,7-9).

ks. Jan Kochel